

TRANSSYLVANIA.

149

Bistriense Capitulum habet Bistriam cum 2, pagis regiis. Regnense Capitulum Regen forte, habet pagos plus quam triginta. Barcense Capitulum Barzazarg habet Coronam civitatem cum tredecim pagis regiis. Kisdense Capitulum habet Segesburgam, & pagos quadraginta octo. Duarum sedium Capitulum complectitur civitate Megiensem cum pagis triginta sex. Cibiniensium Capitula duo, quorum unum habet Cibinium & pagos viginti tres, alterum Capitulum Cibiniense, quod vocant Surrogativa, continet pagos circiter 22. Zabesiense Capitulum habet Zabesium cum pagis septemdecim. Non delunt huic Regioni Stagna atque paludes, que piscibus præstantissimis affluunt. Fluvii navigabiles tres sunt, Aluta, Morossus, Samus: quorum duo priores e Montibus Scythicis originem suam trahentes, hic in Tibiscum, ille vero recta in Danubium tendens, delabuntur; tertius Samus (Thimes, Germanis & Hungaris) ex Alpibus, Colota dictis, oriens, qui itidem in Tibiscum delabitur. Sunt præterea & alii amnes, ut Chicel major & minor, Sabesus, Chrysus, Chrysolores, Strygius, quorum tres ultimi aurea ramenta ferunt, aurique fragmenta quandoque sesquibralia trahunt. Pisces in iis & supra dictis optimi, ac variis reperiuntur; Acipenser nimirum magnus & parvus, Cyprinus trium generum, Salmo, Lampetra fluviatilis & lacustris, Silurus, Mulus barbatus dictus, Murenæ genus rarum, Truta alba & nigra, Gobii squammati, ac sine squammis aliis penitus incogniti. De Lulis, Percis, Tincis, Murena vulgo dicta nihil memoro; qui Pisces in auditæ fere magnitudinis inveniuntur. Montes item sunt Valachia Cislalpinæ & Moldaviae vicini, qui Agaricum, ac Terebinthum stillant. Silvae frequentes, inter quas Hercynia, in quibus præter Feras supra memoratas jubati Boves, & silvestres Equi, quibus juba ad terram usque demissa. Sunt præterea in hac Regione Arces plurime & que munitissime. Inter quas primum occurrit Rubea turris arx fortissima, sita in alpibus juxta decurrentem aminem, ubi angustus inter Montes introitus patet in regionem, estque cœi propugnaculum totius terræ, ut ab illa parte nemo ingredi queat, si arcis præfectus repagula objiciat. Est & alia Arx munita infra Opidū Millenbach juxta Bros Opidum, ubi quoque juxta fluvium inter convales & nivosas alpes iter est in Transsylvania dicens, & aliæ. Nunc sequitur ut de moribus aliquid subjungamus, qui varii sunt, quia a variis gentibus, (ut supra vidimus) & olim occupata fuit, atque etiam hodie tenetur. Valachorum gens est aspera, bonarum artium atque disciplinarum expers, Religionis Græcæ, moribus Paganismum redolentibus, quum & divinaculos in pretio habeant, & per Iovem, Venerem (quam sanctam vocant) jurent, & multis aliis rebus ad Gentilium ritus accedant; quinetiam neque Opida habeant, neque domos lateritias, sed in saltibus degentes atundine duntaxat adversus injuriam cœli muniantur. Reliqua pars Transsylvaniae, multis partibus est, ut solo cultior, ita & hominibus moratior. Scytharum in Transsylvania lingua exigua dialecto ab Hungarica hodie differt, quondam tamen maximum idiomatis discrimen fuit, ut & scriptio, quam illi Hebraeorum more a dextera orsi levam versus exarabant. Ciculi, genus hominum ferox & bellicosum: inter quos nullus neque Nobilis neque rusticus, omnes eodem jure censentur, Helvetiorum instar, ut supra quoque diximus. Hungarorum magna præaliis potestia & autoritas est. Et haec hactenus de Transylvania breviter dicta sufficiant.

Lacus.

Fluminis.

Montes.

Silvae.

Opera publica.

Mores.

Cherio.

T iii